

DERSi SUNULARI

(9-10-11-12. sınıf)

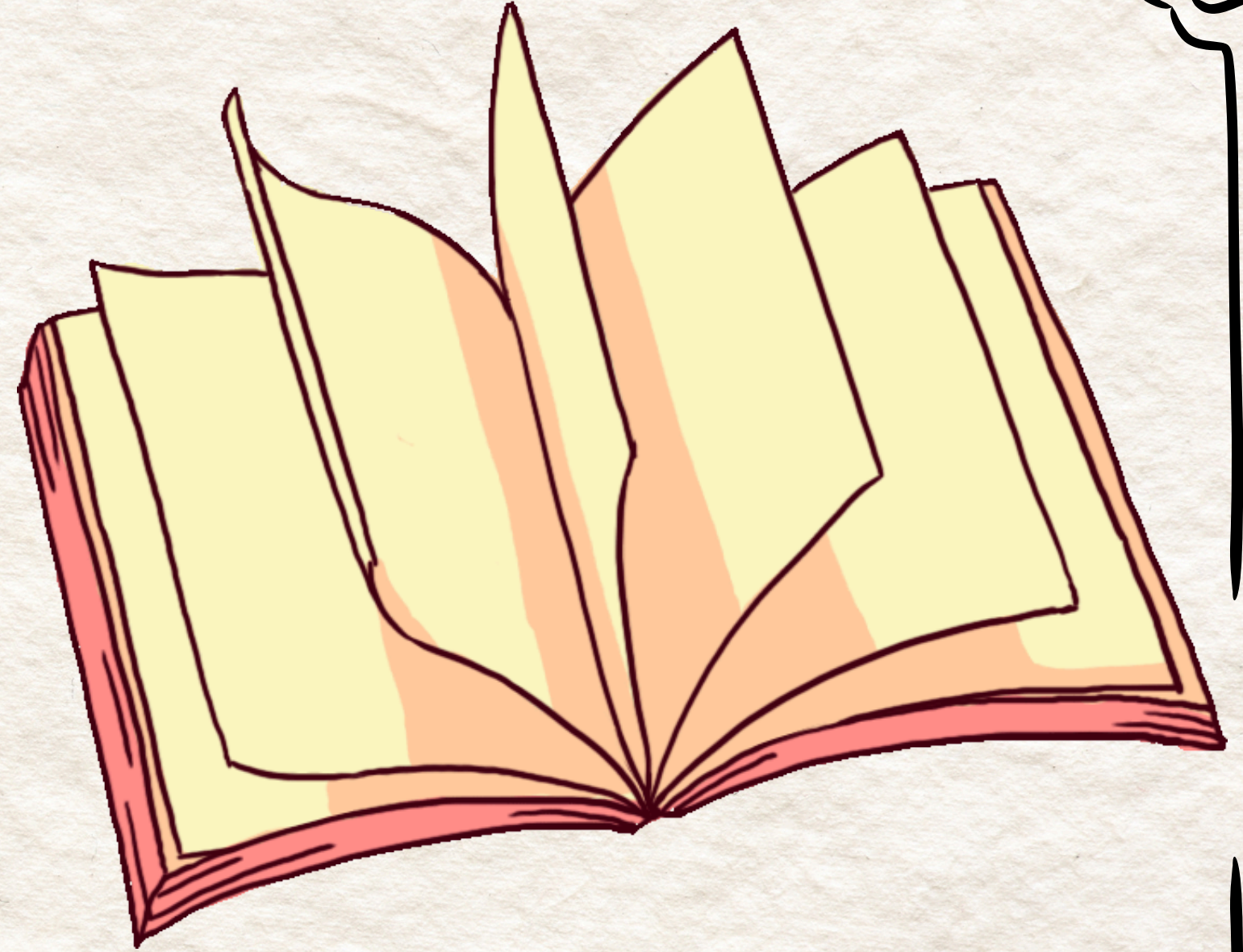
Bilgi Sarmal Yayınları Tarih Zümresi

9. Sınıf
TARİH
2. ÜNİTE
ESKİ ÇAĞ
MEDENİYETLERİ

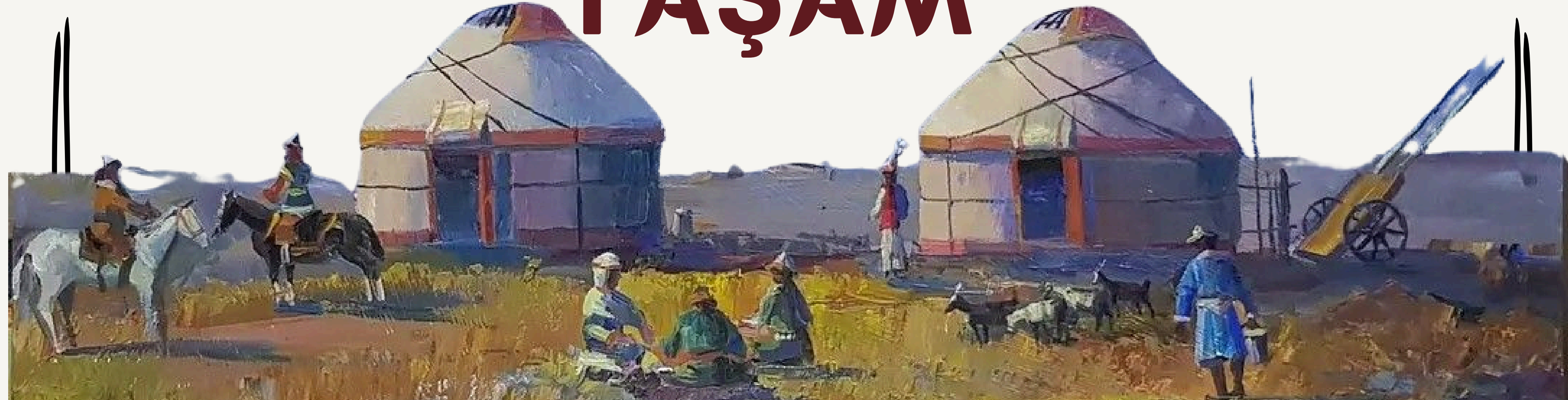

BU ÜNİTEDE NELER VAR?

1. Tarım Devrimi'nin Eski Çağ'a Etkileri
2. Eski Çağ'da Yönetenler ve Savaşanlar
3. Eski Çağ'da Hukuk
4. Eski Çağ'da İnanç, Bilim ve Sanat
- 5. Türklerde Konargöçer Yaşam**

TÜRKLERDE KONARGÖÇER YAŞAM

Türklerde Konargöçer Yaşam

✓ Konargöçerlik; belli bir mekân dairesinde yerleşik hayatın bütünleyicisi olarak hayvancılık yapan iktisadî faaliyet biçimi ve hayat tarzıdır. Mevsime bağlı olarak yaylak ve kışlak arasında gidip gelen topluluklar konargöçer olarak adlandırılır.

Türklerde Konargöçer Yaşam

✓ Türklerde Konargöçer terimi ilk kez günümüzde Moğolistan Ulusal Müzesi'nde bulunan Tariat Kitabesi'nde geçmektedir. Kitabe Uygurlar döneminde Moyen-Çor Kağan tarafından yaptırılmıştır.

BİLGİ SARMAI

Tariat Kitabesi

Türklerde Konargöçer Yaşam

✓ *Türkistan*, sert karasal iklimin görüldüğü, su kaynaklarının çok olmadığı ve bozkır bitki örtüsünün hâkim olduğu bir coğrafyadır.

✓ *Türkistan*'da yaşayan Türk toplulukları da iklim şartlarının etkisiyle daha ziyade geçimlerini **hayvancılık** üzerine kurmak durumunda kalmışlardır.

Türklerde Konargöçer Yaşam

✓ Türkler, konargöçer yaşam tarzının bir gereği olarak yaz aylarını “yaylak” denilen yüksek yerlerde, kış aylarını ise “kışlak” denilen alçak yerlerde geçirmişlerdir.

BİLGİ SARMAL

Türklerde Konargöçer Yaşam

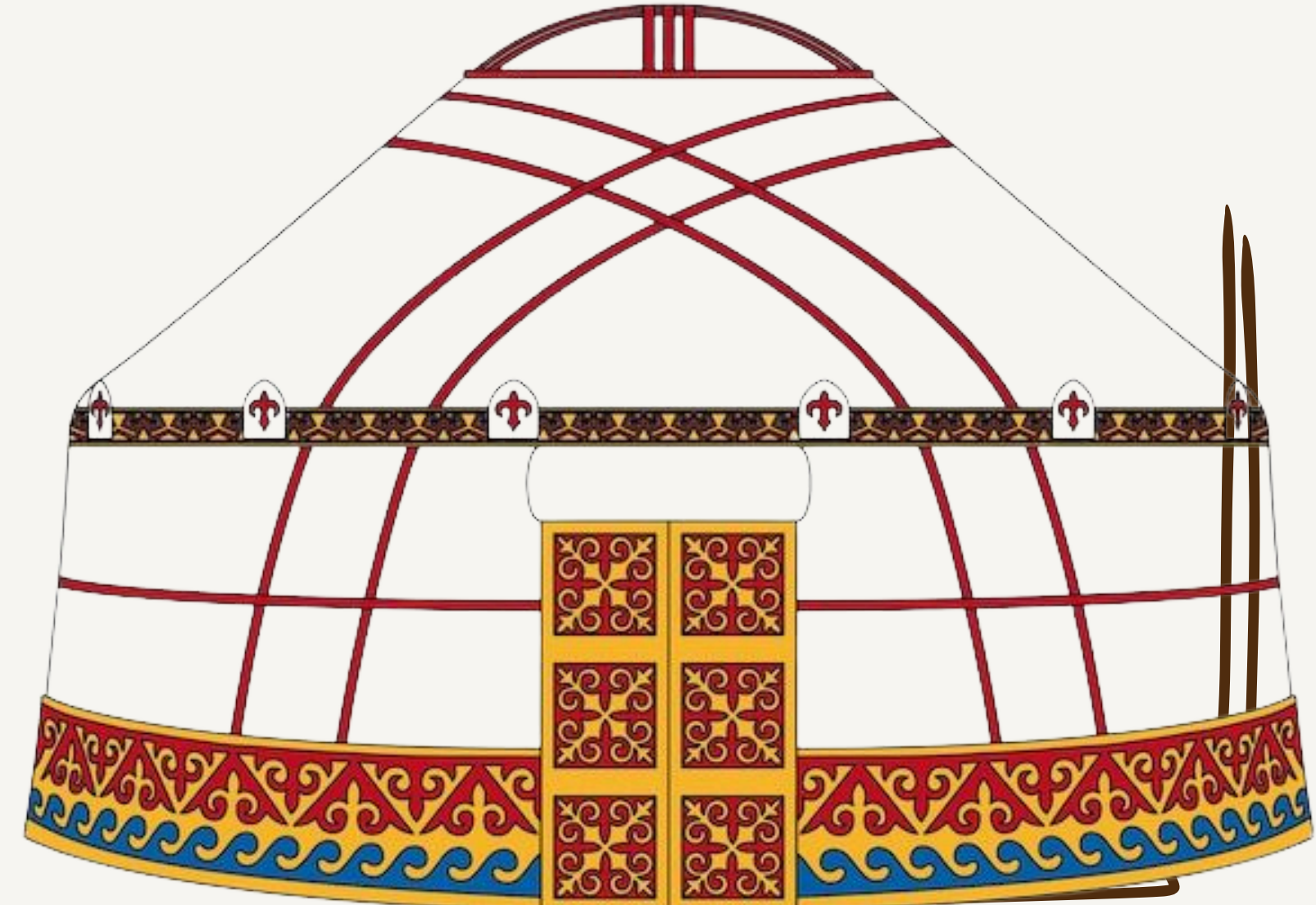
✓ Savaşçı unsurun yetişmesi, askerî teşkilat ve savaş taktiklerinin gelişmesi, savaş araç gereçlerinin belirlenmesi, hayat ve geçim tarzının şekillenmesi, siyasi kültürün gelişmesi gibi birçok unsur bozkır coğrafyasının etkisiyle belirlenmiştir.

BİLGİ SARMAL

Türklerde Konargöçer Yaşam

✓ Konargöçer yaşam tarzının bir sonucu olarak Türkler, barınak olarak çadırları kullanmışlardır. Çadırlarda oturma, dinlenme, yatma, yemek pişirme faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Türklerde Konargöçer Yaşam

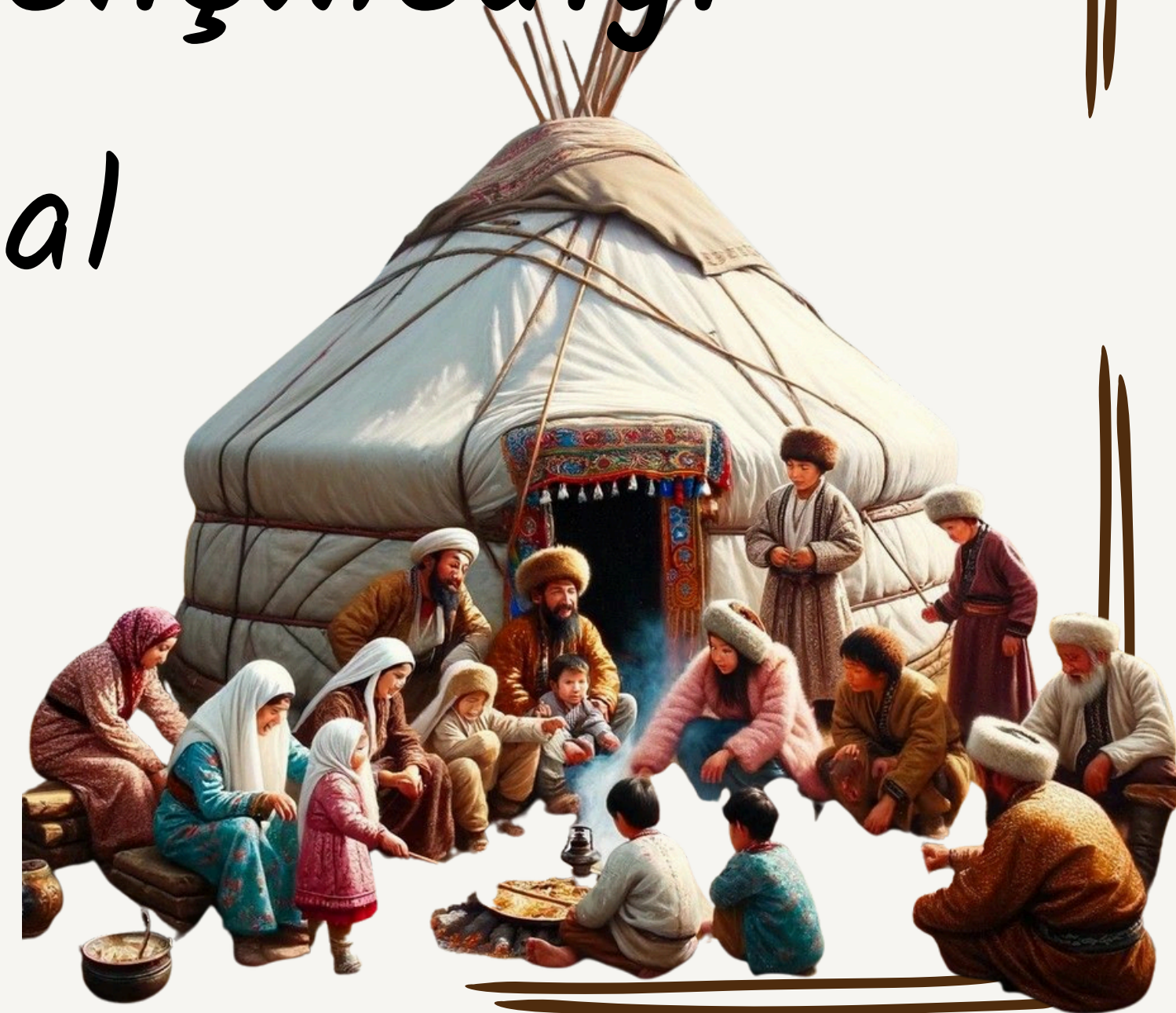
✓ Çadırın orta yerinde “korluk” adı verilen ateş ve onun üzerinde baca bulunurdu. Yemeklerin pişirilmesi ve çadırın ısıtılması buradan sağlanırdı.

Korluk

Türklerde Konargöçer Yaşam

✓ Konargöçer hayat nedeniyle şahsi toprak mülkiyetinin gelişmediği Türk toplumunda sosyal tabakalaşma da görülmemiştir.

Türklerde Konargöçer Yaşam

✓ Türk sosyal yapısında “**oguş**” adı verilen ailelerin birleşmesiyle “**urug**”lar (sülale), urugların birleşmesiyle “**boy**”lar (kabile), boyların birleşmesiyle “**budun**” (millet), budunun siyasi bir organizasyona dönüşmesiyle “**il**” (devlet) ortaya çıkmıştır.

OGUŞ

+

URUG

+

BOD(BOY)

+

BUDUN

=

İL

Türklerde Konargöçer Yaşam

✓ Türklerin sportif ve eğlence faaliyetlerinde de ok atma, binicilik, cirit atma, gülle atma, güreş, labut atmak, gökbörü ve çevgen oynamak öne çıkmaktadır.

✓ At, Türklerde bozkır yaşamının vazgeçilmez bir unsurudur.

Türklerde Konargöçer Yaşam

- ✓ Konargöçer Türkler hayvan eti, bitkiler ve tahıllarla beslenmiş, en çok da et tüketmiştir.
- ✓ Elbiseye ton (don) demişler, giysilerini yaparken kuzu, koyun, sığır ve tilki derisi ile keçi ve deve yününden yararlanmışlardır.

BİLGİ SARMAL

Türklerde Konargöçer Yaşam

Türklerde pantolon, ceket, çizme veya çaruk (çarık), börk (başlık) temel kıyafetleridir. Romalılar keten gömleği ilk defa Avrupa Hunlarında görmüştür.

Türklerde Konargöçer Yaşam

✓XI. yüzyıldan itibaren Anadolu'yu yurt edinen Türklerin bir kısmı hâlen konargöçer yaşam tarzını devam ettirmektedirler.

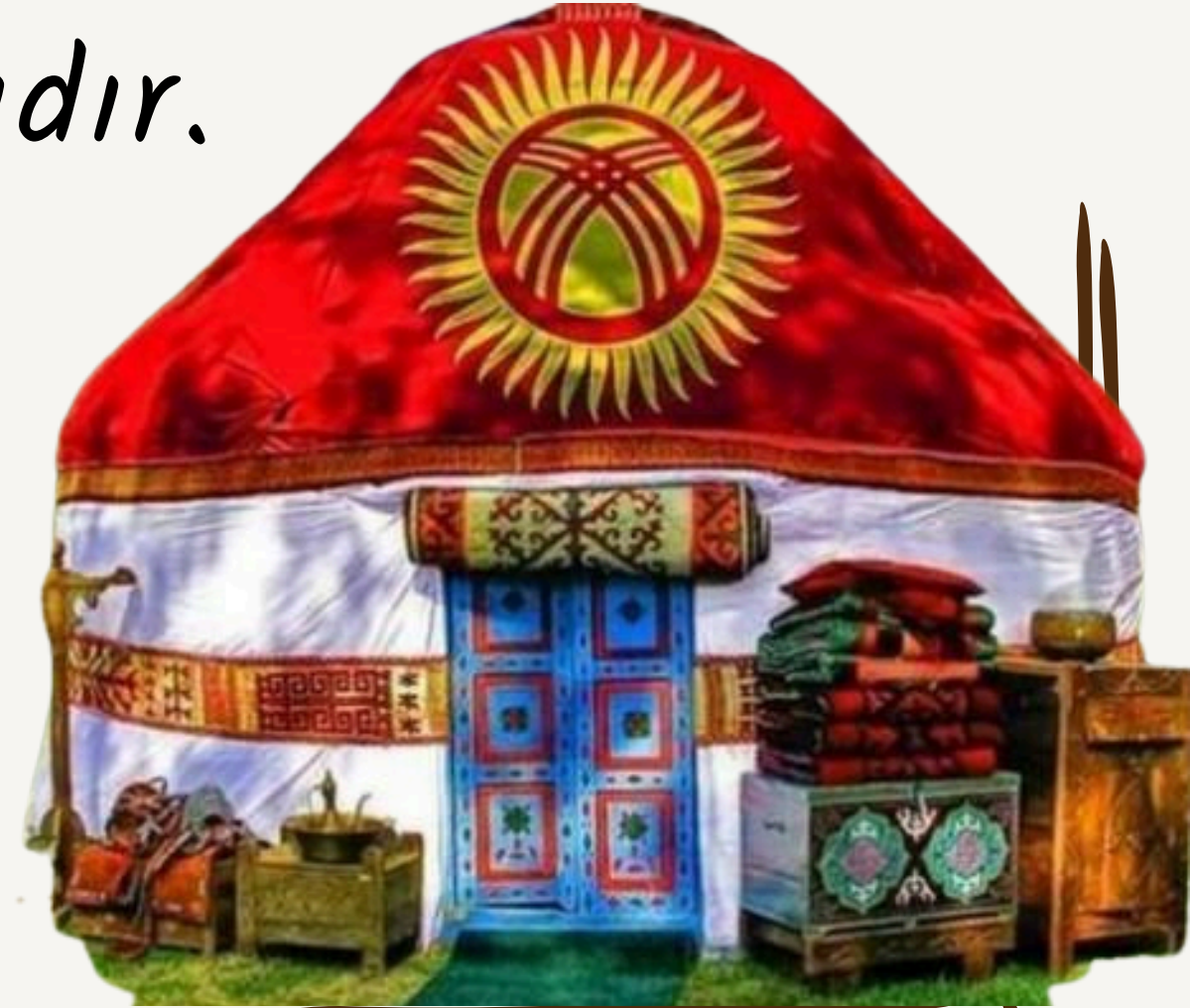
Bu yaşam tarzını sürdüren Türkler “yörük” olarak adlandırılmaktadır.

Türklerde Konargöçer Yaşam

Türklerde Konargöçer Yaşam Tarzının Temel Özellikleri

- ✓ At, göçer ev (taşınabilen büyük çadır) ve demir toplumsal hayatın temel unsurlarıdır.
- ✓ Hayvancılık temel geçim kaynaklarıdır.
- ✓ Genellikle çadırlarda yaşamlarını sürdürürler.
- ✓ Savunma amaçlı kale ve surlar çok görülmez.

BİLGİ SARMAL

Türklerde Konargöçer Yaşam

- ✓ Sözlü hukuk (töre), ticaret, dokumacılık, madencilik alanlarında gelişme göstermişlerdir.
- ✓ Dışa dönük savaşçı ve mücadeleci bir yaşam biçimini benimsemişlerdir.
- ✓ Özel mülkiyet anlayışı gelişmediği için toplumsal eşitlik ve birlik beraberlik duygusu gelişmiştir.

BİLGİ SARMAL

Türklerde Konargöçer Yaşam

- ✓ Sanatsal faaliyetlerde hayvan üslubu adı verilen bir anlayış benimsenmiş ve daha çok taşınabilir sanat eserleri yapılmıştır.
- ✓ Toplum içinde herkes ekonomik faaliyetlere katkı sağladığı için kadın erkek eşitliği yerleşiklere göre daha fazladır.
- ✓ Uzun süreli hapis cezaları görülmez.

**Göçebe Türklerde bozkır hayatı içerisinde,
taşınabilir mesken ihtiyacına cevap verdiği
söylenebilecek unsur aşağıdakilerden
hangisidir?**

A) Kurgan

D) Balbal

B) Tuğ

E) Ongun

C) Otağ

2018 / AYT